

РЕЦЕНЗИЯ

за защита на дисертационен труд на тема

„ ПОДХОДИ КЪМ УЧЕНЕТО И ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ ПРИ ЮНОШИ”

на

Десислава Пл. Петрова

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование

3.2. Психология- Педагогическа и възрастова психология

Рецензент: Наталия Хр. Александрова

проф. дпсн.

Международно Висше Бизнес Училище

Дисертационният труд на Десислава Петрова има своето значително и непосредствено отношение, както и значение за повишаване на нагласите за по-висока образованост, определяща професионалното самоопределение на юношите. При това представената разработка дава възможност да бъде проследена емоционалната интелигентност и ученето във възрастова динамика от 9 до 12 клас. Едновременно с това се поставя акцент върху функцията и ролята на знанието и образованието в контекста на емоционалната интелигентност на юношите и то като черта. В този дух изследването на докторантката е в отговор на редица европейски документи и политики, насочени и фокусиращи се върху необходимостта и мястото на образоването за развитието на обществото и то особено в социално-икономически контекст. Смятам, че аргументирането на

проведеното проучване в този смисъл е добре очертано като е поставен ясен акцент върху психологическите рефлексии в развитието на юношите и актуалните социалнопсихологически промени в тяхната среда и живот, което беше и препоръка към докторантката в рамките на вътрешната защита.

Прави впечатление, че след вътрешното обсъждане на дисертационната разработка, докторантката е проявила научна добросъвестност и лоялност към направените препоръки и мнения, което се е отразило на представения обем на дисертационният труд. Дисертацията е нараснала с 20с. и увеличен набор от литературни източници. Лично за мен това е важно и определящо ценно лично и професионално качество за един млад изследовател, който е диалогичен в рамките на научноизследователската си дейност.

Въпрос: Кое наложи и Ви мотивира да добавите още литературни източници, както и разширяването на обема на дисертационния труд?

Същностната емпирична част на дисертационният труд се предхожда от задълбочено, разгърнати и с професионална обоснованост е изведен и представен теоретичният обзор на изучаваните психологически феномени и проблеми, а именно концепциите за ученето, подходите към ученето, отношението към ученето, същност и специфика на емоционалната интелигентност, стратегически подход към ученето, както и състоянието на проблематиката им, проучванията. Коректното им анализиране и изследователски постижения са убедителна основа за структурирането на изследователския дизайн на дисертацията от Десислава Петрова.

Изследователската част на дисертационния труд е представена в четвърта глава, където докторантката коректно и професионално структурира дизайна на своето изследване. Формулирани са четири хипотези, които разкриват по-нататъшните изследователски усилия на

докторантката, както и изведените изследователски задачи, които са осем формулирани такива. Подробно е представена и извадката дисертационното изследване, както и процедурата на неговото реализиране. Описани са и методите на проучването, приложена е адекватна статистическа обработка, както и определянето на вътрешната консистентност на използваните в проучването изследователски техники.

Получените резултати дават основание за потвърждаване на хипотеза№1 и хипотеза№2, а именно, че юношите по-често ще прибегват до задълбочен и стратегически подход към ученето, отколкото към повърхностен, а така също че компонентите на отношението към ученето, на които ще се придава по-голямо значение, са качеството на преподаване, целите и стандартите и социално-психичният климат.

Убедително в емпиричната част на дисертационната разработка докторантката убедително извежда твърдението, че подходите към ученето се определят от нивото на емоционалната интелигентност, както и типовете отношения към ученето частично се потвърждава, което задава и нови изследователски хоризонти, което коректно отбелязва самата Десислава Петрова.

От получените резултати ясно се обособява влиянието, както и взаимовлиянието по отношение на емоционалната интелигентност, на такива компоненти като отговорност към ученето, качество на преподаването, учебната натовареност, стратегическите подходи към ученето. По-убедителни са данните за влияние на отношението към ученето върху емоционалната интелигентност, както и върху подходите към ученето, стратегическият подход към ученето, като се изтъква, че стратегическият подход пряко рефлектира върху учебния успех и осъществява взаимовръзката между емоционалната интелигентност и учебния процес на учащите се. Емпирично ясно се потвърждава

функцията на стратегическият подход към ученето за учебните резултати на изследваните ученици.

Особено ценна е тази част от изследването в дисертационната разработка, в която докторантката търси взаимовръзка, взаимовлияние по отношение на подходите към ученето, емоционалната интелигентност и отношението към ученето, както и разглеждането на подходите към ученето и емоционалната интелигентност в качеството им на медиатори в контекста на тяхното анализиране т. е. на подходите към ученето, емоционалната интелигентност и отношението към ученето и учебните постижения на юношите, което има своите ефекти –индиректни върху успеха на учащите. Коректното проучване в дисертационният труд проличава също така в коректно представените интерпретации на получените резултати, където докторантката обективно посочва потвърждаването на изведените от нея хипотези, както и не потвърдените такива, а също така и прецизното интерпретиране на данните от изследването.

Приложените статистически процедури придават и представляват като една завършена, професионално убедителна картина на получените резултати и последващите интерпретационни анализи, характеризиращи се с прецизност и задълбоченост.

Прави впечатление също така, че докторантката се е отнесла с нужният респект и творческо-редакционен подход към отправените ѝ препоръки, които са в посока към по-усъвършенстването на това професионално реализирано проучване, актуално за нашата образователна практика.

Кое според Вас, Ви мотивира да не ги извеждате в отделни рубрики или отложихте тази дейност за бъдещи публикации, предполагам?

Още веднъж бих препоръчала представянето на изводите и препоръките да намерят своето диференцирано представяне в бъдещи

публикации, което ярко ще очертае практическите приноси на дисертационният труд относно настоящите проблеми и практически решения от психологическа гледна точка. Препоръката ми е продиктувана от благородното намерение за поставяне на важен акцент в популяризирането на резултатите от проучването и тяхното конкретно значение за практиката на училищното образование.

Авторефератът адекватно отразява дисертационното съдържание на представеният дисертационен труд.

Независимо от въпросите и препоръките, които споделих, смятам че работата на докторантката Десислава Петрова я представя като един задълбочен изследовател, професионалист, лоялен към резултатите на своите изследвания, което заслужава адмирации.

Възникналите въпроси и коментари в рамките на текста от рецензията с нищо не намаляват професионалните качества, стил и научна последователност на дисертационната разработка и определено смятам, че дисертационният труд има своята особена актуалност и научнопрактическа ценност. Като цяло оценявам високо дисертационният труд на Десислава Петрова, нейният професионализъм и компетентност по разработваната тематика и съм напълно убедена в придобиването и присъждането на образователната и научна степен „докто” на Десислава Петрова.

03. 02.2021

София

Рецензент:

/ проф. дпсн. Наталия Хр. Александрова/

